

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 259/2020
11.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Југ Вукићевић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Вук Караџић“ из ..., коју заступа Правобранилаштво Општине Врбас, ради поништаја решења и утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2761/19 од 16.09.2019. године, у седници већа одржаној 11.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2761/19 од 16.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу П1 414/2018 од 14.05.2019. године, ставом првим изреке, поништено је решење тужене број ... од ...2018. године, којим је тужиоцу престао радни однос. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужилац код тужене засновао радни однос на неодређено време почев од 22.11.2015. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоца распореди на радно место у складу са његовом стручном спремом. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 52.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде, па до исплате. Ставом петим изреке, тужба је одбачена у делу којим је тражено да се обавеже тужена да тужицу накнади штету у висини изгубљене зараде због незаконитог престанка радног односа са законском затезном каматом од дана незаконитог престанка радног односа, па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2761/19 од 16.09.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Врбасу П1 414/2018 од 04.05.2019. године, тако што је одбијен тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 52.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побиијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код тужене засновао радни однос на одређено време на пословима ... по уговору о раду од 02.11.2013. године - до преузимања запосленог, односно до наступања коначности одлуке о избору кандидата по расписаном конкурс, а најдуже до 31.08.2014. године. Након тога, тужена је са тужиоцем закључивала више сукцесивних уговора о раду на одређено време до 31.08.2016. године, када је донето решење бр. 02-247/16 од 31.08.2016. године на основу кога је тужиоцу престао радни однос због истека рока на који је заснован, да би тужена са тужиоцем поново заснивала радни однос на одређено време. Последњи у низу уговора о раду на одређено време закључен је 01.09.2017. године и трајао је 31.08.2018. године, када је тужена донела оспорено решење о отказу уговора о раду бр.02-381/18, а у образложењу је наведено да је донето због истека рока на који је заснован радни однос.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца и утврдио да је тужилац стекао статус запосленог на неодређено време, позивајући се на члан 37. став 4. Закона о раду, с обзиром да ни претходним ни важећим Законом о основама система образовања и васпитања није прописан режим радног односа ненаставног особља запослених у школама. Стога, по оцени првостепеног суда тужена није могла тужиоцу отказати уговор о раду истеком рока на који је радни однос заснован, а тужена је обавезана да тужиоца врати у радни однос на неодређено време и распореди на одговарајуће радно место. Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

По оцени ревизијског суда, правилно је правно схватање другостепеног суда да се у овој правној ствари примењује Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 89/2017, 276/2018, 10/2019), те да је примена овог закона примарна, док је примена Закона о раду као општег прописа супсидијарна, у смислу члана 2. став 2. истог закона, у односу на она питања која нису регулисана одребама посебног закона. Такође, правилна је оцена другостепеног суда да се Закон о основама система образовања и васпитања у погледу услова и начина заснивања радног односа односи на све категорије запослених лица, а не само на лица која непосредно обављају васпитно образовни рад, већ и на лица која обављају друге помоћне послове у установи (члан 1. став 2. и члан 14. ст.1,2. и 7.).

Одредбом члана 155. ст. 1. до 3. Закона, прописано је да радни однос на одређено време у установи заснива се на основу конкурса, да установа може да прими у радни однос на одређено време лице ради замене одсутног запосленог преко 60 дана, те да изузетно установа без конкурса може да прими у радни однос на одређено време лице ради замене одсутног запосленог до 60 дана до избора кандидата, када се на конкурс за пријем у радни однос на неодређено време не пријави ниједан кандидат или ниједан од пријављених кандидата не испуњава услове, а најкасније до 31. августа текуће школске године до преузимања запосленог, односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурс за пријем у радни однос на неодређено време, а одредбом става 10. истог закона изричито је прописано да радни однос на одређено

време не може да прерасте у радни однос на неодређено време. Супротно ревизијским наводима, правилно је схватање другостепеног суда да се наведена одредба принудног карактера односи на сваки уговор о раду на одређено време, без обзира да ли је закључен по конкурсу или без конкурса и под којим условима, као и да се иста одредба односи и на тужиоца који је уговор о раду закључивао са туженом ради обављања помоћних послова.

Имајући у виду да одредба члана 152. ст. 10. Закона о основама система образовања и васпитања искључује могућност прерастања радног односа из одређеног у неодређено време и да таквом својом садржином спречава примену општег прописа – члана 37. став 4. Закона о раду, правилна је оцена другостепеног суда да је неоснован тужбени захтев за утврђење постојања радног односа тужиоца на неодређено време и поништај решења о отказу уговора о раду. Из изнетих разлога није основан ни захтев тужиоца за враћање на раније радно место, сходно члану 191. Закона о раду.

Како се садржином ревизијских навода не доводи у питање правилност примене материјалног права, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, применом члана 414. став 1. ЗПП.

Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић